

Úřad pro ochranu osobních údajů

Pplk. Sochora 27, 170 00 Praha 7, Tel.: 234 665 111, Fax: 234 665 444; e-mail: posta@uouu.cz

STANOVISKO č. 1/2000

prosinec 2000, srpen 2009 označeno jako neaktuální

Pozn.: V roce 2002 byla do zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, vložena nová pátá část upravující zpracování osobních údajů v souvislosti se zajišťováním zdravotní péče, v důsledku této novelizace není toto stanovisko již aktuální. Úřad pro ochranu osobních údajů se k problematice zpracování osobních údajů při vedení zdravotnické dokumentace podle nové právní úpravy vyjádřil ve svém stanovisku č. 2/20007.

Vedení dokumentace pacientů ve zdravotnictví

Úvodem je třeba předeslat, že problematika vedení dokumentací v oblasti zdravotnictví není sice z hlediska stávající právní úpravy řešena optimálně, na druhou stranu však lze nalézt potřebná ustanovení, jejichž výklad umožňuje odpovědět na otázku, zda se na lékaře vztahuje informační povinnost podle § 11 a oznamovací povinnost podle § 16 zákona č. 101/2000 Sb.

Zřejmě jediným zákonem v této oblasti, který zakotvuje výslovně (expresis verbis) povinnost vést dokumentaci je zákon č. 160/1992 Sb., o zdravotní péči v nestátních zdravotnických zařízeních, ve znění pozdějších předpisů (§ 5 odst. 2 písm. d/ zákona).

Požadavek na vedení zdravotnické dokumentace vyplývá ovšem i z řady dalších zákonů, z nichž některé takový požadavek obsahují výslovně, byť omezený na okruh problematiky příslušným zákonem upravované. Například pro všechna zdravotnická zařízení, resp. lékaře plyne tato povinnost ze zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně souvisejících předpisů, který ukládá povinnost zapisovat do zdravotnické dokumentace skutečnosti týkající se očkování a obsah poučení o tzv. konfirmačním testu (§ 46-47 a § 74). Dalším zákonem, který zmiňuje vedení dokumentace je zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, jehož § 16 stanoví, že zdravotnická zařízení musejí zapůjčovat lékařům orgánů sociálního zabezpečení potřebnou zdravotnickou dokumentaci. Povinnost vést zdravotnickou dokumentaci je dána také § 32-33 zákona č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, kde je stanoveno, že zdravotnická zařízení mají vést evidenci a uchovávat dokumentaci o zacházení s návykovými látkami. Podle zákona č. 123/2000 Sb., o zdravotnických prostředcích a o změně souvisejících zákonů je uloženo subjektům oprávněným poskytovat zdravotní péči, aby ve zdravotní dokumentaci evidovaly nežádoucí příhody se smrtelným následkem či poškozením pacienta. S vedením dokumentace počítá také např. prováděcí vyhláška k zákonu o léčivech č. 343/1997, a některé další.

Nepřímo je dána povinnost vést dokumentaci též v zákoně č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů, podle něhož mohou příslušní zaměstnanci státní zdravotní správy nahlížet do dokumentace o zdravotním stavu a pořizovat výpisy či opisy, resp. v

dalších zákonech, které zakládají oprávnění kontrolních orgánů nahlížet do dokumentace. K tomu přistupuje po léta uznávaný výklad § 11 a 55 citovaného zákona o péči o zdraví lidu, podle něhož vedení zdravotnické dokumentace je nedílnou součástí zdravotní péče i povinností zdravotnických zařízení a zdravotnických pracovníků. Také prováděcí vyhláška k tomuto zákonu - č. 221/1995 Sb., o znaleckých komisích - stanoví, že podkladem pro činnost komise a její posouzení, zda byl při výkonu péče dodržen správný postup, je zdravotnická dokumentace týkající se případu.

Z uvedeného přehledu plyne, že lékaři, resp. zdravotnická zařízení mají zákony uloženu povinnost zpracovávat osobní údaje. Nezdá se přitom být rozhodné zda zákon výslovně ukládá vedení dokumentace (jako je tomu v zákoně č. 160/1992 Sb.) nebo tuto povinnost stanoví jinak, tj. v souvislosti s vymezením dalších povinností, pokud jsou jeho formulace v tomto směru dostatečně zřejmé. Tato rozdílnost je dána spíše nekoordinovanou právní úpravou než důvody věcnými. Tento posléze konstatovaný závěr pak platí tím spíše, že v některých právních předpisech se používá i jiných termínů, jako např. evidence, ačkoli z hlediska obsahového se má fakticky na mysli dokumentace.

Pokud bychom chtěli učinit jiný výklad a drželi se pouze doslovného znění zákonů dospěli bychom k závěru, že zatímco lékařů v nestátních zařízeních by se informační povinnost netýkala, u ostatních by tomu bylo naopak, což by bylo nepochybně v rozporu s principy rovnosti práv a povinností.

Závěr

Lékaře, resp. zdravotnická zařízení státní i nestátní nestíhá informační povinnost podle § 11 zákona o ochraně osobních údajů ani oznamovací povinnost podle § 16 zákona č. 101/2000 Sb. za podmínky, že se jedná o osobní údaje vyplývající z citovaných předpisů.